

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ



Platnost: od 1. září 2026

Schváleno pedagogickou radou dne: 21. srpna 2026

Č. j.: S3/2026

Obsah:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	2
1.1	NÁZEV ŠVP	2
1.2	NÁZEV ŠKOLY, SÍDLO, KONTAKT	2
1.3	ŘEDITELKA ŠKOLY, JMÉNO ZODPOVĚDNÉ OSOBY ZA TVORBU ŠVP	2
1.4	ÚDAJE O ZŘIZOVATELI	2
1.5	PLATNOST A ÚČINNOST DOKUMENTU	2
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1	LOKALITA ŠKOLY	3
2.2	CHARAKTERISTIKA A SPECIFIKA BUDOV	3
2.3	NEJVYŠŠÍ POVOLENÝ POČET DĚTÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE	3
2.4	SPECIFIKA JEDNOTLIVÝCH TŘÍD	3
3.	PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY	4
3.1	OBECNÝ POPIS SLOŽENÍ TÝMU ŠKOLY	4
3.2	PROFESNÍ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	4
4.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
4.1	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	5
4.2	SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	6
4.3	ORGANIZACE	7
4.4	ŽIVOTOSPRÁVA	8
4.5	VĚCNÉ PODMÍNKY	9
5.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
5.1	VIZE A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU, PROFILACE ŠKOLY	10
5.2	VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, KTERÉ JSOU VYUŽÍVÁNY K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A ZÁKLADNÍCH GRAMOTNOSTÍ	12
5.3	NASTAVENÍ PROCESU PEDAGOGICKÉHO DIAGNOSTIKOVÁNÍ	16
5.4	ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NA ZÁKLADĚ JEJICH POTŘEB, MOŽNOSTÍ A ZÁJMŮ	18
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	23
6.1	INTEGROVANÉ BLOKY VE FLEXIBILNÍM USPOŘÁDÁNÍ	23
6.2	ZPŮSOB PRÁCE UČITELŮ SE VZDĚLÁVACÍM OBSAHEM NA ÚROVNI TŘÍDY	29
6.3	DALŠÍ PROJEKTY A PROGRAMY	31
7.	PLÁN AUTOEVALUACE	34
7.1	OBLASTI AUTOEVALUACE MATEŘSKÉ ŠKOLY	34
7.2	AUTOEVALUAČNÍ PLÁN MŠ KYTIČKA – SHRNUÍ	40
8.	ZÁVĚR	41

1. Identifikační údaje školy

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: KYTIČKA

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Ze semínka kytička vyrůstá...

1.2 Název školy, sídlo, kontakt

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Kytička Pardubice, Gebauerova 1691

SÍDLO ŠKOLY: Gebauerova 1691, Bílé Předměstí, Pardubice, 53003

KONTAKTY: e-mail: ms@msgebauerova.cz, web: www.msgebauerova.cz

REDIZO: 600095975

IČO: 75018705

IZO: 107585383

1.3 Ředitelka školy, jméno zodpovědné osoby za tvorbu ŠVP

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Veronika Svatošová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Veronika Svatošová, kolektiv pedagogů MŠ

1.4 Údaje o zřizovateli

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Pardubice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Pernštýnské náměstí 1, Pardubice, 530 21

1.5 Platnost a účinnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2026

ČÍSLO JEDNACÍ: S4/2026

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 13. 5. 2026



ředitelka školy

Mgr. Veronika Svatošová



razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Lokalita školy

Objekt školy se nachází v Pardubicích v klidném prostředí starší vilové zástavby, stranou od hlavní silnice směrem na Dašice.

2.2 Charakteristika a specifika budov

Charakter a specifika budov: mateřská škola je rozčleněna do několika pavilonů. Ve dvoupodlažním pavilonu mateřské školy se nacházejí čtyři třídy. Na opačné části prostřední zahrady stojí jednopodlažní pavilon, ve kterém jsou dvě třídy. Jedna je pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Objekt, který s jednopodlažní budovou sousedí, využíváme na odpolední aktivity dětí a také se zde nachází keramická dílna a zázemí pro náš Ekotým.

Srdcem školy je hospodářský pavilon. Zde máme kuchyni, sborovnu a ředitelnu.

2.3 Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Kapacita školy: 144

Počet tříd: 6

2.4 Specifika jednotlivých tříd

Třída Žlutá kytíčka – jednopodlažní budova v zadní části areálu

Tato třída je zřízena dle § 16 odst. 9 školského zákona a je určena dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s narušenou komunikační schopností. Vzdělávání probíhá s důrazem na individuální přístup a podporu rozvoje komunikačních dovedností, sociálních kompetencí a celkového osobnostního rozvoje dítěte.

Třída Červená kytíčka – jednopodlažní budova v přední části areálu

Třída je určena převážně nejmladším dětem. Je zde kladen důraz na postupnou adaptaci na prostředí mateřské školy, vytváření pocitu bezpečí a jistoty, rozvoj základních sociálních návyků a sebeobslužných dovedností.

Třída Oranžová kytíčka – přízemí dvoupodlažní budovy v zadní části areálu

Do této třídy jsou zařazovány děti napříč věkovými skupinami. Věkově heterogenní uspořádání podporuje přirozené sociální učení, spolupráci, vzájemnou pomoc a ohleduplnost mezi dětmi různého věku.

Třída Modrá kytička – přízemí dvoupodlažní budovy v přední části areálu

Třída je věkově homogenní, děti jsou zařazovány převážně podle věku. Vzdělávací nabídka je systematicky přizpůsobována vývojovým potřebám a schopnostem dané věkové skupiny.

Třída Zelená kytička – první patro dvoupodlažní budovy v zadní části areálu

Do této třídy jsou zařazovány děti napříč věkovými skupinami. Věková heterogenita umožňuje rozvoj sociálních kompetencí, vzájemnou spolupráci a přirozené učení prostřednictvím nápodoby.

Třída Bílá kytička – první patro dvoupodlažní budovy v přední části areálu

Třída je rovněž věkově heterogenní. Smíšené uspořádání dětského kolektivu podporuje rozvoj sociálních dovedností, samostatnosti a respektu k individuálním potřebám jednotlivých dětí.

3. Pedagogický tým školy

3.1 Obecný popis složení týmu školy

Pedagogický tým mateřské školy tvoří kvalifikovaní odborníci, kteří splňují požadavky na odbornou způsobilost v souladu s platnou legislativou – ředitelka školy jako lídr, učitelé jako průvodci dětí ve vzdělávání a asistenti pedagoga jako partneři učitelů. Tým je složen z pedagogických pracovníků s různou délkou praxe, což umožňuje vzájemné obohacování zkušeností, mentoring a přirozený přenos dobré praxe. Součástí týmu jsou také asistenti pedagoga, kteří podporují inkluzivní vzdělávání a pomáhají dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagogický sbor, stejně jako celý pracovní tým školy, funguje na základě jasně stanovených a společně vytvořených pravidel, která jsou zakotvena v interním etickém kodexu. Ten vymezuje zásady profesionálního chování, vzájemného respektu, spolupráce a komunikace. V týmu je podporována otevřená, průběžná a konstruktivní komunikace, která přispívá k efektivnímu řešení každodenních i mimořádných situací. Důraz je kladen na týmovou spolupráci, sdílení zkušeností, vzájemnou podporu a budování pozitivního pracovního klimatu. Pracovníci školy se pravidelně setkávají na provozních a metodických poradách, kde dochází k plánování, vyhodnocování a koordinaci vzdělávacích aktivit.

3.2 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci přistupují k vlastnímu profesnímu rozvoji aktivně, zodpovědně a systematicky. Na základě ročního plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a individuální autoreflexe si vytvářejí osobní profesní plány, které následně realizují a pravidelně vyhodnocují. Tyto plány zahrnují účast na vzdělávacích kurzech, seminářích, workshopech, konferencích, samostudium odborné literatury a článků v odborných časopisech a na internetu.

Ředitelka školy cíleně podporuje profesionalizaci celého týmu, sleduje úroveň odborných kompetencí jednotlivých pedagogů (včetně sebe) a vytváří podmínky pro jejich další odborný růst. Důraz je kladen na kontinuální vzdělávání, sdílení zkušeností, týmovou spolupráci a rozvoj pedagogických dovedností v souladu s aktuálními trendy v předškolním vzdělávání.

Součástí profesního rozvoje je také vzájemné hospitování, mentoring nových kolegů, reflexe pedagogické práce a zapojení do projektů zaměřených na inovaci vzdělávacího procesu. Škola podporuje účast pedagogů na vzdělávacích aktivitách zaměřených na inkluzi, práci s dětmi s odlišným mateřským jazykem, digitální kompetence, environmentální výchovu a další oblasti relevantní pro současnou praxi.

Pedagogický tým se aktivně podílí na tvorbě a aktualizaci školního vzdělávacího programu, čímž přispívá k jeho kvalitě, aktuálnosti a souladu s potřebami dětí i společnosti.

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Pedagogičtí pracovníci mateřské školy svým přístupem, jednáním a vystupováním cíleně vytvářejí prostředí, které je pro děti bezpečné, podnětné a emočně stabilní. Důraz je kladen na pocit jistoty, spokojenosti a vzájemné důvěry.

Nově příchozím dětem je umožněna postupná adaptace na školní prostředí prostřednictvím individuálně nastaveného adaptačního režimu. Ten je koncipován na základě předem připraveného schématu, který je projednán s rodiči a následně realizován s ohledem na potřeby dítěte.

Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, citlivě na ně reagují a aktivně napomáhají jejich naplňování. Vzdělávací činnosti jsou organizovány tak, aby děti nebyly vystavovány nadměrnému stresu, spěchu ani neúměrné zátěži. Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.

Volnost a osobní svoboda dítěte jsou vyváženy přiměřenými pravidly, která vycházejí z potřeb školního řádu a zásad společného soužití. Dětem jsou poskytovány jasné, srozumitelné a věku přiměřené pokyny. Třída je vnímána jako přátelské a bezpečné společenství, kde se děti cítí přijímané a respektované.

Pedagogové děti podporují, projevují vůči nim empatii, vstřícnost a přímou komunikaci. Aktivně naslouchají jejich potřebám a názorům. Organizace dne je flexibilní, bez zbytečného řízení činností z obavy o časové prostoje. Výchovně vzdělávací přístup nepodporuje nezdravou soutěživost, ale klade důraz na spolupráci, respekt a individuální pokrok. Uplatňovaný pedagogický styl je založen na nabídce činností, které umožňují dětem aktivní účast, samostatné rozhodování a volbu. Vzdělávací nabídka odpovídá vývojovým specifikům předškolního věku a reflektuje aktuální potřeby dětí.

Pedagog se vyhýbá negativním komentářům, podporuje děti v samostatných pokusech, oceňuje konkrétní projevy a výkony. Pozitivní hodnocení je zaměřeno na úsilí dítěte, nikoli na paušální pochvaly či srovnávání. Vztahy mezi dospělými i mezi dětmi jsou založeny na vzájemné důvěře, toleranci, ohleduplnosti, zdvořilosti a podpoře. Dospělí jednají autenticky, důvěryhodně a spolehlivě. Pedagogové se cíleně věnují rozvoji neformálních vztahů mezi dětmi ve třídě a nenásilně je vedou k prosociálnímu chování. Součástí tohoto přístupu je prevence šikany a dalších sociálně patologických jevů.

Organizace dopoledních činností je upravována tak, aby byla zajištěna průběžná nabídka aktivit během celého dopoledne. Frontální činnosti jsou minimalizovány ve prospěch individuálního přístupu a respektování tempa každého dítěte.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a zákonnými zástupci dětí panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota ke spolupráci. Základem této spolupráce je partnerský přístup, který podporuje aktivní zapojení rodičů do života mateřské školy. Pedagogové aktivně sledují individuální potřeby dětí i jejich rodin, snaží se jim porozumět a přistupovat k nim s empatií a respektem. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole prostřednictvím osobních rozhovorů, nástěnek, elektronické komunikace, třídních schůzek a dalších forem sdílení informací.

Učitelé poskytují rodičům zpětnou vazbu o vývoji dítěte, jeho individuálních pokrocích a potřebách. Společně s rodiči plánují a koordinují výchovně-vzdělávací postupy, nejčastěji formou individuálních konzultací, které probíhají v důvěrném a respektujícím prostředí, využívají se triády, kde se setkávají učitel + dítě + rodič = 3 klíčoví aktéři, kteří společně ovlivňují vzdělávání dítěte.

Rodiče se dle svého zájmu aktivně podílejí na dění v mateřské škole – účastní se vzdělávacích programů, slavností, tematických dnů, výletů, dílen a dalších společných aktivit. Mají možnost vstupovat do her svých dětí, spolupodílet se na přípravě projektů a přinášet vlastní podněty a nápady.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodin, zachovávají diskrétnost a jednají s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Do rodinného života nezasahují, respektují jeho autonomii a poskytují rady pouze na základě výslovné žádosti.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a nabízí rodičům poradenský servis, konzultace s odborníky, tematické přednášky, workshopy a osvětové aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání předškolních dětí. Spolupráce s odbornými institucemi umožňuje rodičům přístup k dalším podpůrným službám.

V rámci rozvoje spolupráce s rodiči se škola zaměřuje na jejich aktivní zapojení do tvorby školního programu, zejména prostřednictvím programu EKOŠKOLA. Cílem je rozšířit tuto spolupráci i do dalších oblastí, které přesahují environmentální témata – například oblast zdravého životního stylu, mezilidských vztahů, podpory čtenářství, kulturního povědomí nebo komunitních projektů.

Mateřská škola vnímá rodiče jako klíčové partnery v procesu výchovy a vzdělávání a usiluje o vytváření otevřeného a spolupracujícího prostředí, které podporuje rozvoj dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami a rodinným zázemím.

4.3 Organizace

V naší mateřské škole Kytička, v zařízení s dlouhodobým statutem Ekoškoly, klademe důraz na vytváření bezpečného, podnětného a respektujícího prostředí pro děti předškolního věku. V souladu s tímto posláním systematicky zajišťujeme bezpečnost a ochranu zdraví dětí, a to nejen prostřednictvím dohledu kvalifikovaných pedagogických pracovníků, ale také pravidelnou kontrolou technického vybavení, nastavením jasných pravidel pro vstup třetích osob do objektu a přijímáním dalších preventivních opatření. Veškeré podmínky výkonu dohledu jsou detailně upraveny ve školním řádu a dalších směrnících.

Denní režim je koncipován tak, aby poskytoval dětem stabilitu, rytmus a pocit bezpečí, přičemž zůstává dostatečně flexibilní pro přirozené reagování na aktuální potřeby skupiny i jednotlivců. Součástí tohoto režimu je prostor pro odpočinek po obědě, který respektuje individuální potřebu relaxace a regenerace sil.

Vzdělávací činnosti probíhají jak ve vnitřním prostředí školy, tak ve venkovních prostorách, které jsou díky ekologickému zaměření školy využívány jako přirozené učební prostředí. Děti se tak učí v kontaktu s přírodou, v souladu s principy environmentální výchovy. V rámci denního programu převažují spontánní a nepřímo řízené činnosti nad činnostmi řízenými, což podporuje rozvoj samostatnosti, tvořivosti a vnitřní motivace dětí.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným poskytujeme podpůrná opatření. V této oblasti úzce spolupracujeme s odborníky školských poradenských zařízení, čímž zajišťujeme individualizaci vzdělávacího procesu a odbornou kontinuitu podpory.

Dětem-cizincům, které se účastní povinného předškolního vzdělávání, poskytujeme jazykovou podporu v souladu s platnými právními předpisy. Bezplatná jazyková příprava probíhá po obědě a umožňuje efektivní osvojení českého jazyka jako nástroje komunikace i vzdělávání.

Organizační struktura pedagogické činnosti je nastavena tak, aby byla zajištěna kvalitní péče o děti ve všech šesti třídách. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je garantováno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně, ve třídě zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona pak v rozsahu 3,5 hodiny denně. Škola zároveň upravuje rozsah přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga a dalších pedagogických pracovníků tak, aby nedošlo k překročení nejvyššího přípustného počtu pedagogických pracovníků ve třídě.

Spojování tříd je v rámci provozu školy omezeno, a to s cílem zachovat stabilitu třídních kolektivů, kontinuitu výchovně-vzdělávacího procesu a individuální přístup k dětem.

4.4 Životospráva

Mateřská škola klade důraz na vytváření podmínek pro zdravý životní styl dětí, který je nedílnou součástí jejich celkového rozvoje. Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a nutričně vyvážená strava, která odpovídá jejich věku, potřebám a aktuálním výživovým doporučením. Při přípravě pokrmů je dodržována zdravá technologie vaření, s důrazem na šetrné zpracování surovin, omezení přidaného cukru, soli a tuků.

Stravování vychází ze spotřebního koše, který reflektuje současné výživové trendy a doporučení Ministerstva zdravotnictví ČR. Spotřební koš klade důraz na vyšší podíl čerstvé zeleniny, ovoce, luštěnin, celozrnných obilovin a kvalitních bílkovinných zdrojů. Omezuje nadměrnou konzumaci sladkostí, uzenin a slazených nápojů. Škola se snaží dětem vytvářet pozitivní vztah k jídlu, podporuje kulturu stolování a zapojuje děti do přípravy jednoduchých pokrmů formou tematických aktivit.

Děti mají ve třídách neustále k dispozici dostatek tekutin, zejména čisté vody a neslazených nápojů. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány přiměřené intervaly, které respektují potřebu pravidelného příjmu potravy.

Denní rytmus a řád jsou nastaveny tak, aby poskytovaly dětem stabilitu, zároveň však zůstávají dostatečně flexibilní pro přizpůsobení aktuálním potřebám skupiny i jednotlivce. Vzdělávací aktivity jsou organizovány s ohledem na přirozený biorytmus dítěte.

Děti tráví každý den dostatečně dlouhou dobu venku, a to jak na školní zahradě, tak při vycházkách mimo areál školy. Program činností je přizpůsobován aktuálnímu počasí i kvalitě ovzduší. V souladu s moderními trendy v předškolní pedagogice škola usiluje o častější využívání venkovního prostředí pro vzdělávání, včetně plánovaných celodenních pobytů venku (tzv. „venkovní dny“).

Dostatek volného pohybu je zajištěn nejen venku, ale i v interiéru školy. Děti mají možnost se přirozeně pohybovat, využívat tělocvičné pomůcky, tančit, cvičit nebo se zapojit do pohybových her. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen alternativní klidový režim, který podporuje relaxaci a duševní pohodu.

Pedagogové se sami chovají v souladu se zásadami zdravého životního stylu, čímž dětem poskytují přirozený a důvěryhodný vzor. Podporují zdravé stravovací návyky, pohyb, duševní hygienu a pozitivní vztah k přírodě.

Škola se aktivně zapojuje do projektů podporujících zdravý životní styl, jako jsou programy zaměřené na zdravou výživu, pohybovou gramotnost, prevenci obezity a environmentální výchovu. V rámci dalšího rozvoje plánujeme úpravu venkovních vzdělávacích prostor, vytvoření tematických koutků a posílení spolupráce s rodiči.

4.5 Věcné podmínky

Mateřská škola disponuje šesti prostornými třídami, které jsou koncipovány tak, aby vyhovovaly různorodým skupinovým i individuálním činnostem dětí. Každá třída je vybavena tak, aby podporovala samostatnost, tvořivost, spolupráci i klidné soustředění. Prostorové uspořádání umožňuje flexibilní organizaci dne a přizpůsobení činností aktuálním potřebám dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienická zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek odpovídají antropometrickým požadavkům, jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a přizpůsobené počtu dětí ve třídách. Vybavení je pravidelně kontrolováno, obnovováno a doplňováno v souladu s hygienickými a bezpečnostními normami.

Hračky, pomůcky, náčiní, materiály a doplňky odpovídají věku dětí, jejich vývojové úrovni i počtu. Jsou umístěny tak, aby byly dětem snadno dostupné, přehledně uspořádané a umožňovaly samostatný výběr. Děti se podílejí na pravidlech pro jejich využívání, čímž se učí odpovědnosti a péči o společné prostředí.

Prostředí tříd je upraveno tak, aby dětské výtvary byly viditelné a přístupné nejen dětem, ale i jejich rodičům. Tím je podporována pozitivní atmosféra, pocit sounáležitosti a uznání dětské práce.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje členitá školní zahrada, která je vybavena pro rozmanité pohybové, relaxační i edukační aktivity. Děti zde mají možnost volného pohybu, objevování přírody, her s vodou, pískem, přírodními materiály i tematických činností. Zahrada je využívána celoročně, s ohledem na počasí a kvalitu ovzduší.

Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují aktuální bezpečnostní a hygienické normy. Důraz je kladen na čistotu, vhodnou teplotu, vlhkost vzduchu, osvětlení, akustiku, eliminaci alergenů a toxických látek i bezpečnost rostlin v okolí.

V rámci dalšího rozvoje plánujeme zbudování vodních herních prvků na zahradě, které podpoří smyslové vnímání, pohybovou aktivitu a radost z pobytu venku. Věnujeme se také hledání vhodného řešení pro regulaci vysokých teplot ve třídách během letních měsíců. Zvažujeme instalaci stínících prvků, ventilace nebo klimatizačních jednotek, které by zajistily komfortní prostředí pro děti i pedagogy.

Věcné podmínky školy jsou průběžně vyhodnocovány a upravovány tak, aby odpovídaly moderním trendům v předškolním vzdělávání, podporovaly zdravý vývoj dítěte a vytvářely bezpečné, podnětné a přívětivé prostředí pro každodenní činnost.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu, profilace školy

5.1.1 Vize vzdělávacího programu

Naše vize je být mateřskou školou, která inspiruje děti k lásce k přírodě, podporuje udržitelné životní praktiky a vytváří prostředí, kde se děti učí prostřednictvím zážitků.

5.1.2 Cíle vzdělávacího programu

Cíle jsou formulované očekávanými výsledky učení v klíčových kompetencích, očekávanými výsledky učení ve vzdělávacích oblastech a vymezením základních gramotností.

Vzdělávací program mateřské školy Kytíčka je zaměřen na komplexní rozvoj dítěte v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Naším cílem je vytvořit prostředí, které podporuje přirozenou zvědavost, bezpečí, respekt a radost z objevování světa.

Hlavní cíle:

- **Rozvíjet klíčové kompetence dětí** – poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty nezbytné pro další vzdělávání a aktivní životní uplatnění.
- **Podporovat osobnostní rozvoj každého dítěte** – umožnit mu co největší seberealizaci a uplatnění jeho individuálního potenciálu.
- **Uplatňovat respektující přístup** – jako základní princip výchovy a vzdělávání, který podporuje důvěru, bezpečí a partnerské vztahy.

Konkrétní vzdělávací cíle:

- **Rozvíjet komunikační dovednosti a schopnost spolupráce** mezi dětmi navzájem, s pedagogy a s rodiči.
- **Posilovat pozitivní vztah k učení** – podporovat vnitřní motivaci, zvědavost a radost z objevování.
- **Podporovat emocionální inteligenci** – učit děti zvládat své emoce, naslouchat druhým a chápat jejich potřeby.
- **Pečovat o fyzické a psychické zdraví** – vést děti k zdravému životnímu stylu a duševní pohodě.
- **Vytvářet inkluzivní prostředí** – které respektuje různorodost a oceňuje jedinečnost každého dítěte.
- **Rozvíjet samostatné myšlení a schopnost rozhodování** – vést děti k aktivnímu řešení problémů a zodpovědnému přístupu.
- **Budovat přátelské vztahy a soudržnost v kolektivu** – rozvíjet laskavost, kamarádství a vzájemnou pomoc.
- **Podporovat toleranci a respekt k druhým** – učit děti vnímat odlišnosti jako obohacení.

- **Rozvíjet estetické cítění** – vést děti k vnímání krásy a péči o prostředí, ve kterém žijí.
- **Posilovat vztah k přírodě** – učit děti poznávat přírodu a aktivně se podílet na její ochraně.
- **Podporovat asertivitu** – vést děti k tomu, aby dokázaly slušně a sebevědomě vyjádřit svůj názor.

5.1.3 Profilace školy

Profilace naší mateřské školy je dlouhodobě zaměřena na environmentální výchovu, podporu zdravého životního stylu a prevenci sociálně patologických jevů. Vzdělávací přístup vychází z přesvědčení, že dítě je aktivním spolutvůrcem svého učení a že prostředí, ve kterém vyrůstá, významně ovlivňuje jeho postoje, hodnoty a chování.

Děti vedeme k vnímání světa v jeho přirozených souvislostech, k utváření realistického pohledu na život a k aktivnímu, odpovědnému přístupu k sobě i okolí. Rozvíjíme jejich schopnost projevovat pozitivní city v chování, jednání i prožívání každodenních situací. Podporujeme vnímavost, empatii a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě. Výchova k hodnotám je nedílnou součástí každodenního života školy.

Děti jsou vedeny k aktivní ochraně přírody, respektu ke kulturním a společenským hodnotám a k uvědomění si vlastní role v komunitě. ***Trvale udržitelný rozvoj chápeme jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“.***

Vzdělávací program školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je rozšířen o specifické cíle environmentální výchovy. Ta zahrnuje oblasti mezilidských vztahů, vztahu dětí k přírodě a životnímu prostředí, odpovědnosti za vlastní chování, vytváření životních hodnot a aktivní spolupráce s rodinou.

Od jara roku 2015 je naše škola aktivně zapojena do Mezinárodního programu EKOŠKOLA pro mateřské školy. Tento program pomáhá dětem, pedagogům i rodičům proměňovat školu v příjemné, demokratické a ekologicky odpovědné místo k životu. Jádrem programu je metodika „7 kroků“, která staví na aktivitě dětí a jejich spolupráci s učiteli, vedením školy, provozními zaměstnanci, rodiči a dalšími členy místní komunity.

Profilace školy je živým procesem, který se vyvíjí v souladu s potřebami dětí, rodin i společnosti. Naším cílem je vytvářet prostředí, kde se děti cítí bezpečně, jsou respektovány a mají prostor pro svůj přirozený rozvoj.

5.2 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

5.2.1 Způsob rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčová kompetence k učení (KKU)

a. Při učení využívá strategie pokusu a omylu

Vzdělávací strategie: Nabízet činnosti, kde si dítě může samo vyzkoušet různé postupy (např. stavebnice, pokusy s vodou, třídění předmětů).

Vytvářet přirozené prostředí, kde chybovat je normální.

b. Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

Vzdělávací strategie: Vytvářet klidné prostředí bez rušivých podnětů, zařazovat činnosti s jasným cílem a časovým rámcem. Posilovat schopnost dokončit úkol.

c. Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

Vzdělávací strategie: Podporovat zvědavost otevřenými otázkami, pozorováním přírody, experimenty, rozhovory o tom, co dítě zajímá.

d. Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Vzdělávací strategie: Zařazovat činnosti, kde dítě využije to, co se naučilo – např. poznávání rostlin na zahradě, využití počítání při hře na obchod.

Klíčová kompetence komunikační (KKO)

a. Vyjadřuje se různými způsoby

Vzdělávací strategie: Podporovat verbální i neverbální komunikaci – kresba, pohyb, dramatizace, hudba. Nabízet různé formy vyjádření.

b. Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny

Vzdělávací strategie: Vytvářet příležitosti k prezentaci – výstavky, společné rozhovory, třídní projekty. Povzbuzovat dítě k vyjádření.

c. Klade otázky a hledá na ně odpovědi

Vzdělávací strategie: Vést děti k aktivnímu kladení otázek, pracovat s knihami, obrázky, digitálními zdroji. Podporovat hledání odpovědí společně.

d. Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Vzdělávací strategie: Seznamovat děti s knihami, encyklopediemi, digitálními pomůckami. Učit je, jak informace vyhledávat a ověřovat.

e. Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace

Vzdělávací strategie: Vést děti k respektujícímu dialogu, střídání v hovoru, naslouchání. Pravidla komunikace vizualizovat a připomínat.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)

a. Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

Vzdělávací strategie: Pravidelné pobyty venku, péče o rostliny, pozorování živočichů, vedení k šetrnému chování k přírodě.

b. Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Vzdělávací strategie: Třídění odpadu, šetření vodou, využívání přírodních materiálů, diskuse o ekologických tématech, aktivní účast v programu EKOŠKOLA.

c. Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

Vzdělávací strategie: Nabízet volbu v činnostech, vést k reflexi – proč jsem si vybral, co to způsobilo. Podporovat samostatné rozhodování.

d. Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

Vzdělávací strategie: Zapojení do třídních pravidel, pomoc při úklidu, péče o společné prostředí. Vedení k týmové spolupráci.

e. Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

Vzdělávací strategie: Společné vytváření pravidel, jejich vizualizace, pravidelná reflexe. Vedení k respektu a empatii.

f. Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Vzdělávací strategie: Práce s příběhy, modelové situace, diskuse o pocitech. Vedení k vyjádření nesouhlasu a hledání řešení.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální (KPS)

a. Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci

Vzdělávací strategie: Návuk odmítání formou her, dramatizace. Vedení k sebevědomému vyjádření nesouhlasu.

b. Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

Vzdělávací strategie: Povzbuzování k aktivnímu vyhledání pomoci. Vytváření důvěry a bezpečného prostředí.

c. Pojmenuje vlastní silné stránky

Vzdělávací strategie: Sebereflexe formou rozhovorů, práce se zrcadlem, výtvarné vyjádření „Co mi jde“.

d. Projevuje důvěru v sebe sama

Vzdělávací strategie: Oceňování snahy, podpora samostatnosti, vedení k dokončování úkolů, vedení k uvědomělé autoevaluaci.

e. Vyjadřuje svůj názor

Vzdělávací strategie: Vytváření prostoru pro diskusi, respektování názoru dítěte, vedení k argumentaci.

f. Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

Vzdělávací strategie: Práce s emocemi, příběhy, dramatizace. Vedení k pomoci druhým, sdílení.

g. Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

Vzdělávací strategie: Modelové situace, reflexe chování, vizualizace pravidel.

h. Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Vzdělávací strategie: Návuk pozdravů, poděkování, slušného chování. Pravidla jako součást denního režimu.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní (KPR)

a. Přichází s vlastními nápady

Vzdělávací strategie: Nabízet otevřené činnosti, prostor pro tvořivost, oceňovat originalitu.

b. Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

Vzdělávací strategie: Vést děti k plánování – co potřebuji, jak to provedu.

Práce s pomůckami, seznamy.

c. Ke změnám přistupuje jako k příležitostem

Vzdělávací strategie: Reflexe změn – co se změnilo, co mohu udělat jinak. Povzbuzování k flexibilitě.

d. Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

Vzdělávací strategie: Nabízet úkoly s více řešeními, vedení k hledání alternativních postupů.

e. Dokončí, co započalo

Vzdělávací strategie: Podpora vytrvalosti, motivace k dokončení, oceňování snahy.

f. Organizuje a realizuje svoje činnosti

Vzdělávací strategie: Vedení k plánování – co, kdy, jak. Práce s časem, úkoly, pomůckami.

g. Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

Vzdělávací strategie: Skupinové projekty, týmové hry, vedení k domluvě a rozdělení rolí.

h. Spolupodílí se na společných rozhodnutích

Vzdělávací strategie: Třídní rady, hlasování, diskuse o pravidlech, plánování aktivit.

i. Oceňuje práci i úsilí druhých

Vzdělávací strategie: Reflexe práce druhých, slovní ocenění, výstavky, prezentace.

Klíčová kompetence k řešení problémů (KRP)

a. Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů

Vzdělávací strategie: Povzbuzování k opakovanému pokusu, reflexe chyb, oceňování snahy.

b. Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

Vzdělávací strategie: Nabízení podobných úkolů, vedení k využití zkušeností, diskuse o řešeních.

c. Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

Vzdělávací strategie: Badatelské aktivity, práce s přírodninami, pokusy, pozorování.

d. Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

Vzdělávací strategie: Nabídka otevřených úkolů, vedení k hledání alternativ, podpora tvořivosti.

e. Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

Vzdělávací strategie: Reflexe možností, diskuse o výhodách a nevýhodách...

Klíčová kompetence kulturní (KKT)

a. Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

Vzdělávací strategie: Seznamování dětí s místními tradicemi, svátky, kulturními akcemi (např. návštěva knihovny, divadla, výstavy). Práce s lidovou slovesností, pohádkami, písněmi.

b. Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

Vzdělávací strategie: Nabízení různorodých uměleckých podnětů – hudba, výtvarné dílo, tanec, divadlo – a prostor pro spontánní reakci (např. kresba, pohyb, vyprávění).

c. Zapojuje se do tvůrčích činností

Vzdělávací strategie: Pravidelné zařazování výtvarných, hudebních, dramatických a pohybových aktivit. Podpora vlastní tvorby bez hodnocení, výstavky, prezentace.

d. Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Vzdělávací strategie: Práce s příběhy z různých kultur, diskuse o odlišnostech, vedení k respektu. Zařazení multikulturních prvků do tematických bloků.

Klíčová kompetence digitální (KDI)

a. Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

Vzdělávací strategie: Práce s PC, tablety, digitálními mikroskopy. Vyhledávání informací, pozorování, fotografování, grafické záznamy pokusů. Použití digitálních pomůcek ve výuce – učení prostorové orientace.

b. Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

Vzdělávací strategie: Diskuse o tom, kdy a jak technologie pomáhají, a kdy mohou škodit (např. přílišné sledování obrazovky). Vizuální znázornění pravidel bezpečného používání.

c. Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

Vzdělávací strategie: Hry a aktivity zaměřené na logické řazení, třídění, plánování kroků (např. „jak dojít k cíli“, „co udělat jako první“). Práce s jednoduchými digitálními aplikacemi podporujícími algoritmické myšlení.

5.2.2 Způsoby rozvíjení základních gramotností

Čtenářská gramotnost (CGR)

Cíl: Rozvíjet schopnost porozumět textům, pracovat s informacemi a vytvářet pozitivní vztah ke čtení.

Vzdělávací strategie: Práce s různými typy textů: pravidelné čtení pohádek, příběhů, říkanek, hádanek, encyklopedií, komiksů, piktogramů a jednoduchých návodů.

Rozvoj porozumění: kladení otázek k textu, vyprávění podle obrázků, dramatizace příběhů, hledání souvislostí mezi textem a vlastní zkušeností.

Podpora aktivního naslouchání: vedení dětí k tomu, aby naslouchaly čtenému textu, reagovaly na něj a vyjadřovaly své pocity a názory.

Rozvoj slovní zásoby: práce s novými slovy, vysvětlování významu, používání slov v různých kontextech.

Vytváření čtenářsky podnětného prostředí: čtenářské koutky, tematické knihovny, obrázkové slovníky, přístupné knihy v různých formátech.

Podpora předčtenářských dovedností: rozlišování hlásek, rytmizace, rýmování, orientace v textu zleva doprava, práce s písmeny a symboly.

Vlastní tvorba dětí: vytváření jednoduchých knih, obrázkových příběhů, diktování textu dospělému, kreslení ilustrací.

Spolupráce s rodinou: zapojení rodičů do čtenářských aktivit – čtení doma, sdílení oblíbených knih, návštěvy knihovny, vedení čtenářských deníčků.

Matematická gramotnost (MGR)

Cíl: Rozvíjet schopnost vnímat a řešit situace s využitím matematického myšlení a jazyka.

Vzdělávací strategie: Zařazování matematických situací do běžného dne: počítání dětí, rozdělování pomůcek, určování času (např. „po svačině půjdeme ven“), měření (např. „kdo má delší provázek“).

Práce s konkrétními předměty: třídění podle barvy, velikosti, tvaru; skládání, porovnávání, řazení; manipulace s kostkami, korálky, přírodninami.

Rozvoj prostorové orientace: hry s pojmy nahoře/dole, vpravo/vlevo, před/za, blízko/daleko; stavění podle plánu, orientace v prostoru třídy.

Rozvoj představy o čísle a množství: počítání do 10 a dále, přiřazování číslic k množství, práce s číselnou řadou, hledání „o kolik víc/méně“.

Řešení problémových situací: např. „Jak rozdělíme 6 jablek mezi 3 děti?“; hledání různých řešení, ověřování výsledků.

Rozvoj logického myšlení: skládání vzorů, hledání pravidelností, dokončování řad, práce s jednoduchými tabulkami a schématy.

Používání mat. jazyka: pojmenovávání tvarů, popisování množství, velikosti, pořadí, vztahů mezi objekty.

Propojení s ostatními oblastmi: např. měření při vaření, geometrie ve výtvarné výchově, rytmy v hudbě, rytmizace v hudebních činnostech.

Hravé formy: matematické hry, písničky s počítáním, pohybové aktivity s čísly, interaktivní pomůcky a digitální aplikace.

5.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

5.3.1 Cíle pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování v naší mateřské škole je systematický, průběžný proces, jehož cílem je:

- sledovat individuální vývoj dítěte a jeho vzdělávací potřeby,
- zefektivnit vzdělávací proces prostřednictvím cílené nabídky činností,
- zajistit každému dítěti možnost zažít úspěch, pocit sounáležitosti a pozitivní změnu.

Diagnostika není jednorázové hodnocení, ale dynamický proces, který se přizpůsobuje měnícím se potřebám dítěte. Slouží jako základ pro plánování, realizaci a evaluaci vzdělávací nabídky.

5.3.2 Principy diagnostického procesu

Diagnostický proces je postaven na následujících principech:

- **Individualizace:** poznání dítěte v jeho jedinečnosti – jeho schopností, dovedností, zájmů i limitů.
- **Průběžnost:** pravidelné sledování vývoje dítěte v čase, s důrazem na dílčí i souhrnné posuny.
- **Zacílení:** nastavení přiměřených, realistických krátkodobých i dlouhodobých cílů.
- **Reflexe:** vyhodnocování účinnosti vzdělávacích podnětů a přístupů.
- **Spolupráce:** sdílení poznatků v rámci pedagogického týmu a s rodiči.

5.3.3 Představení diagnostického portfolia jako klíčového nástroje pedagogického diagnostikování

Diagnostické portfolio je hlavním prostředkem pedagogického diagnostikování. Slouží jako komplexní dokumentace vývoje dítěte a jako nástroj pro plánování, evaluaci a komunikaci. Je to uspořádaný soubor prací dítěte, s nímž průběžně a aktivně pracují všichni účastníci edukačního procesu. Kumuluje produkty za celou dobu docházky dítěte do MŠ tak, aby byl zachycen jeho vývoj.

Obsah pedagogického portfolia dítěte v naší škole:

- vstupní dotazník při nástupu dítěte do MŠ;
- grafická autoevaluace zvládnutých činností dítěte;
- záznam grafomotorického postupu dítěte;
- arch pedagogické diagnostiky dítěte a záznamový arch o vývoji dítěte v jednotlivých oblastech (dle OVU), pokud dítě potřebuje zvýšenou podporu nebo má přiznané podpůrné opatření;
- poznámky pedagogů o vývoji dítěte (datum, činnost, co se povedlo...), výstupy z pozorování a rozhovorů;
- pedagogické poznámky k silným stránkám, potřebám a pokrokům dítěte, cíle na další období;
- průběžné doplňování nedokončených vět s vyznačením datumu záznamu;
- kresby a pracovní listy dítěte, analýzy dětských prací;
- na konci projektu bude vždy přiložena fotodokumentace z průběhu naplňování projektu společně s komentářem dítěte a učitele;
- záznamy z konzultací s rodiči (triád)...

Proces diagnostikování

Diagnostický proces probíhá kontinuálně v rámci každodenní pedagogické praxe:

- pravidelná pozorování v přirozených situacích,
- cílené diagnostické aktivity (např. tematické hry, rozhovory, projektové činnosti),
- pravidelné reflexe pedagogického týmu nad vývojem dětí,
- pravidelná shrnutí vývojových posunů v portfoliu,
- individuální konzultace s rodiči (triády).

Nastavení cílů – cíle jsou pravidelně revidovány a přizpůsobovány aktuálním potřebám dítěte.

Na základě diagnostických zjištění stanovujeme:

- **výchozí bod** – aktuální úroveň dítěte,
- **krátkodobé cíle** – konkrétní rozvojové kroky v horizontu týdne až měsíce,
- **dlouhodobé cíle** – směřování dítěte v rámci školního roku,
- **kritéria úspěchu** – indikátory pokroku, které jsou přiměřené věku a možnostem dítěte.

5.3.4 Aktivní spolupráce s rodiči v rámci pedagogického diagnostikování

Spolupráce s rodiči je nedílnou součástí pedagogického diagnostikování a klíčovým faktorem pro efektivní podporu rozvoje dítěte. Vztah mezi školou a rodinou stavíme na důvěře, otevřené komunikaci a vzájemném respektu. Rodiče jsou pro nás partnery, kteří přinášejí cenné informace o dítěti z domácího prostředí a podílejí se na společném plánování vzdělávací cesty.

Formy spolupráce:

- **Úvodní rozhovor s rodiči** při nástupu dítěte – zjišťujeme výchozí informace o vývoji, zájmech, potřebách a zvyklostech dítěte.
- **Pravidelné konzultace** – individuální setkání s rodiči (minimálně 2× ročně), kde společně nahlížíme do portfolia dítěte, sdílíme pozorování a plánujeme další kroky společně v triádách.
- **Průběžná komunikace** – osobní rozhovory při předávání dítěte, e-mailová komunikace, informační nástěnky, třídní schůzky.
- **Společné plánování podpory** – v případě specifických vzdělávacích potřeb dítěte zapojujeme rodiče do tvorby individuálního vzdělávacího plánu.
- **Zpětná vazba od rodičů** – aktivně sbíráme podněty a názory rodičů na vzděl. proces a vývoj dítěte.

Portfolio jako most mezi školou a rodinou:

- Rodiče mají možnost pravidelně nahlížet do portfolia dítěte a komentovat jeho obsah.
- Učitelé využívají portfolio jako nástroj pro sdílení konkrétních pokroků, silných stránek a oblastí, kde dítě potřebuje podporu.
- Portfolio slouží jako podklad pro společné hledání cest, jak dítěti pomoci v jeho rozvoji i doma.

Přínosy spolupráce:

- **Lepší porozumění dítěti** – propojením pohledů učitele a rodiče získáváme komplexnější obraz o dítěti.
- **Konzistence v podpoře** – sladění přístupů doma i ve školce posiluje efekt vzdělávacích strategií.
- **Posílení důvěry** – otevřená komunikace buduje partnerský vztah mezi školou a rodinou.
- **Podpora sebehodnocení dítěte** – když dítě vidí, že jeho úspěchy sdílí a oceňují i rodiče, roste jeho motivace a sebevědomí.

5.4 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Individualizace vzdělávání je základním principem pedagogické práce v naší mateřské škole. Vychází z respektu k jedinečnosti každého dítěte, jeho osobnostnímu tempu, aktuálním potřebám, možnostem, zájmům a sociálnímu zázemí. Cílem je vytvářet takové podmínky, které umožní každému dítěti prožívat úspěch, rozvíjet své silné stránky a zároveň získávat podporu v oblastech, kde ji potřebuje.

5.4.1 Pedagogické diagnostikování jako základ individualizace

Pedagogové průběžně sledují vývoj dítěte, jeho pokroky i obtíže. Diagnostikování probíhá nenásilnou formou v přirozených situacích a slouží k:

- plánování vhodných vzdělávacích činností,
- volbě metod a forem práce,
- stanovení individuálních cílů,
- včasné identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb či mimořádného nadání.

Výstupy diagnostiky jsou pravidelně sdíleny s rodiči.

5.4.2 Adaptační strategie školy

Adaptace dítěte na prostředí mateřské školy je chápána jako klíčový proces, který ovlivňuje jeho další vzdělávací dráhu.

Cíle adaptačního procesu:

- Podpořit dítě v navazování důvěry k učitelce a prostředí mateřské školy.
- Minimalizovat stres spojený s odloučením od rodičů.
- Umožnit dítěti postupné osvojení denního režimu a pravidel.
- Vytvořit pozitivní první zkušenost s kolektivem vrstevníků.
- Posílit emoční stabilitu dítěte jako základ pro další učení.

Zásady adaptační strategie:

- **Individuální přístup:** délka a forma adaptace se přizpůsobuje potřebám konkrétního dítěte a jeho rodiny.
- **Postupnost:** adaptace probíhá ve fázích – od krátkých návštěv s rodičem až po samostatný pobyt dítěte.
- **Stabilita:** dítě má přidělenou klíčovou učitelku, která je mu oporou v průběhu celého adaptačního období.
- **Spolupráce s rodiči:** rodiče jsou aktivními partnery, se kterými sdílíme informace, pozorování a domlouváme společný postup.
- **Bezpečné prostředí:** třída je uspořádána tak, aby podporovala orientaci, samostatnost a pocit jistoty.

Fáze adaptačního procesu:

1. Preadaptační setkání

- Individuální rozhovor s rodiči (anamnéza, očekávání, zvyklosti dítěte).
- Možnost návštěvy třídy s dítětem před nástupem.
- Seznámení s prostředím, učitelkami a režimem dne.

2. Postupné zvykání

- Krátké pobyty dítěte ve třídě s rodičem.

- Následné krátké samostatné pobyty bez rodiče, s možností návratu.
- Postupné prodlužování doby pobytu podle reakcí dítěte.

3. Stabilizace

- Dítě zvládá odloučení, orientuje se v režimu a navazuje vztahy.
- Učitelka sleduje projevy dítěte, zaznamenává pokroky do portfolia.
- Pravidelná komunikace s rodiči o průběhu adaptace.

Podpůrné prvky:

- **Rituály a symboly:** písnička na přivítanou, vlastní značka, oblíbený plyšák z domova.
- **Přehledný režim:** vizuální znázornění denního programu, opakující se struktura dne.
- **Emoční podpora:** laskavý přístup, fyzická blízkost, respekt k potřebě klidu a bezpečí.
- **Záznamy v portfoliu:** dokumentace adaptačního procesu jako součást pedagogické diagnostiky.

5.4.3 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí, které potřebují podporu z důvodu zdravotního znevýhodnění, sociálního znevýhodnění či jiných specifických potřeb.

Zajišťujeme:

- úzkou spoluprací s rodiči a odborníky (PPP, SPC, lékaři),
- respektování doporučení školského poradenského zařízení,
- tvorbu a realizaci individuálního vzdělávacího plánu (IVP),
- využívání podpůrných opatření (úprava prostředí, kompenzační pomůcky, asistence),
- přizpůsobení metod, forem a tempa práce,
- podporu v oblasti komunikace, sociálních dovedností a sebeobsluhy.

Cílem je umožnit dítěti plnohodnotné zapojení do kolektivu a dosažení jeho osobního maxima.

5.4.4 Děti se sociálním znevýhodněním

Mateřská škola věnuje pozornost dětem, u nichž se projevují bariéry ve vzdělávání vznikající v důsledku sociálně podmíněných vlivů. Tyto děti mohou potřebovat zvýšenou podporu k naplnění svých vzdělávacích možností.

Identifikace těchto dětí probíhá na úrovni mateřské školy prostřednictvím pedagogických pracovníků na základě dlouhodobého pozorování dítěte v běžných podmínkách vzdělávání. Hodnocení se zaměřuje na projevy dítěte ve vzdělávání, nikoli na hodnocení jeho rodinného zázemí.

Sledovány jsou zejména oblasti:

- podpora rozvoje dítěte v domácím prostředí,
- jazykové kompetence,
- chování dítěte,
- účast na vzdělávání,

- psychická pohoda dítěte,
- naplnění základních fyzických a materiálních potřeb,
- spolupráce zákonných zástupců.

Na základě zjištěných skutečností jsou přijímána opatření směřující k podpoře dítěte, zejména:

- individualizace vzdělávání,
- úprava pedagogických přístupů,
- spolupráce s rodinou,
- spolupráce s odborníky a institucemi.

Výsledky identifikace slouží ke zkvalitňování vzdělávacího procesu a k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání pro všechny děti.

Identifikace dětí se sociálním znevýhodněním neslouží k jejich označování, ale k nastavení odpovídající podpory v rámci předškolního vzdělávání.

5.4.5 Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pro děti s odlišným mateřským jazykem škola uplatňuje strategie podporující porozumění, komunikaci a začlenění:

- vizuální opory (piktogramy, obrázky, gestikulace),
- jednoduchý, srozumitelný jazyk a modelování správné výslovnosti,
- zařazování jazykových her, rytmizace, říkadel a pohybových aktivit,
- individuální jazykovou podporu v rámci běžných činností,
- spolupráci s rodinou a respekt k její kultuře,
- možnost využití podpůrných opatření dle doporučení poradny.

Důraz je kladen na bezpečné prostředí, kde dítě může komunikovat bez obav z chyb.

5.4.6 Děti nadané a mimořádně nadané

U dětí, které projevují nadání v určité oblasti, škola:

- sleduje jejich projevy a konzultuje je s rodiči a odborníky,
- nabízí činnosti odpovídající jejich úrovni a zájmům,
- umožňuje rozšiřování a prohlubování učiva,
- poskytuje prostor pro samostatné projekty, experimentování a tvořivost,
- podporuje jejich motivaci, vytrvalost a sociální dovednosti,
- v případě potřeby vytváří IVP dle doporučení poradny.

Cílem je rozvoj potenciálu dítěte bez přetížení a s ohledem na jeho celkovou pohodu.

5.4.7 Spolupráce s rodinou

Rodiče jsou klíčovými partnery v procesu individualizace.

Škola:

- pravidelně komunikuje o pokrocích dítěte,
- zapojuje rodiče do plánování podpory,
- nabízí konzultace a společné aktivity,
- respektuje rodinné hodnoty, jazyk a kulturní zázemí.

Společným cílem je vytvořit prostředí, kde se dítě cítí bezpečné, přijímané a motivované.

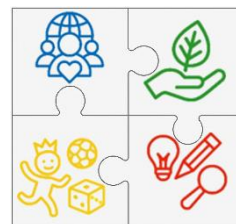
5.4.8 Individualizace v každodenní pedagogické práci

Pedagogové využívají širokou škálu strategií:

- diferencovaná nabídka činností podle úrovně dovedností a zájmů,
- práce v menších skupinách i individuálně,
- podpora samostatnosti a vlastní volby dítěte,
- přizpůsobení tempa, náročnosti a způsobu zadání,
- respektující komunikace a pozitivní motivace,
- využívání různorodých metod (prožitkové, badatelské, kooperativní, projektové učení).

6. Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání



Vzdělávací oblasti v RVP PV – vysvětlivky zkratk			
vzdělávací oblast (VO)	zkratka	podoblast (PO)	zkratka
<i>Dítě a jeho tělo</i>	DJT	Tělo, smysly a biologické potřeby	TSB
		Pohyb, hrubá a jemná motorika	PHJ
		Praktický život	PZI
		Fyzická zdatnost	FZD
		Ochrana zdraví	OZD
<i>Dítě a jeho psychika</i>	DJP	Sebepojetí, autonomie a emoce	SAE
		Myšlenkové operace a procesy	MOP
		Představivost, fantazie, tvořivost	PFT
		Jazyk a řeč	JAR
		Předčtenářské dovednosti	PDO
		Předmatické představy	PMP
<i>Dítě, ten druhý a společnost</i>	DDS	Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	ASO
		Základy etikety a morální hodnoty	ZEH
		Svět lidí a kultury	SLK
		Základy estetického a kulturního vnímání a vyjadřování	ZKV
<i>Dítě a svět</i>	DAS	Poznávání světa a přírody	PSP
		Životní prostředí a jeho ochrana	ZPO
		Bezpečné chování	BCH

6.1.1 Já, ty a náš svět



Smysl a účel:

Rozvíjet osobnost dítěte, jeho schopnost navazovat vztahy, komunikovat, spolupracovat a orientovat se ve společenském prostředí.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem ve třídě:

Učitelé vytvářejí ve třídě bezpečné, vstřícné a respektující klima, ve kterém se děti mohou otevřeně vyjadřovat a navazovat vztahy. Vzdělávací obsah je realizován především prostřednictvím každodenních situací, společných činností a řešení reálných sociálních situací.

Učitelé:

- podporují sebepoznání a práci s emocemi prostřednictvím rozhovorů, komunitních kruhů, práce s příběhem a dramatizace běžných situací,
- vedou děti k pochopení pravidel soužití pomocí společně vytvářených třídních pravidel, rituálů a pravidel hry,

- zařazují činnosti podporující spolupráci a komunikaci, skupinovou práci, kooperativní hry a společné řešení problémů,
- využívají běžné životní situace (konflikty, sdílení, pomoc druhým) jako přirozené příležitosti k učení, seznamují děti s tradicemi a kulturní rozmanitostí prostřednictvím oslav, vyprávění, hudby, výtvarných činností a setkávání.

Obsahové oblasti:

- **Sebepoznání, emoce, bezpečí**
Dítě se učí vnímat své tělo, pocity, potřeby a rozvíjí schopnost sebevyjádření.
- **Rodina, přátelství, pravidla soužití**
Poznává různé typy vztahů, učí se respektu, sdílení a řešení konfliktů.
- **Kulturní rozmanitost, tradice, společenské rituály**
Seznamuje se s odlišnostmi, slaví svátky, učí se toleranci a úctě k tradicím.
- **Komunitní život, spolupráce, odpovědnost**
Zapojení do třídního kolektivu, péče o společné prostředí, rozhodování ve skupině.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	kód OVU
Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.	DJT-TSB-000-PV1-001
Naplňuje své biologické potřeby.	DJT-TSB-000-PV1-004
Zvládá sebeobsahu.	DJT-PZI-000-PV1-001
Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.	DJT-PZI-000-PV1-003
Má osvojené základní hygienické návyky.	DJT-OZD-000-PV1-001
Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.	DJT-OZD-000-PV1-002
Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory.	DJP-SAE-000-PV1-001
Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.	DJP-SAE-000-PV1-003
Navazuje a rozvíjí citové vazby.	DJP-SAE-000-PV1-004
Vyrovná se s neúspěchem.	DJP-SAE-000-PV1-006
Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat.	DJP-MOP-000-PV1-004
Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech.	DJP-MOP-000-PV1-007
Ověří správnost řešení.	DJP-MOP-000-PV1-010
Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.	DJP-JAR-000-PV1-003
Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.	DJP-JAR-000-PV1-005
Poradí si v nové situaci.	DDS-ASO-000-PV1-001
Začlenění se do skupiny.	DDS-ASO-000-PV1-002
Ovlivňuje směřování společné činnosti.	DDS-ASO-000-PV1-004
Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi.	DDS-ZEH-000-PV1-001
Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití.	DDS-ZEH-000-PV1-003
Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.	DDS-SLK-000-PV1-001
Spolupodílí se na udržování regionálních tradic.	DDS-SLK-000-PV1-002
Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou.	DDS-SLK-000-PV1-003
Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.	DDS-SLK-000-PV1-004

Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.	DAS-PSP-000-PV1-001
Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.	DAS-BCH-000-PV1-001
Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.	DAS-BCH-000-PV1-003

6.1.2 Příroda, která nás učí



Smysl a účel:

Vést děti k vnímání přírody jako živého systému, který je třeba chránit, poznávat a respektovat. Rozvíjet environmentální gramotnost a praktické dovednosti.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem ve třídě:

Učitelé využívají přímý kontakt s přírodou a praktické zkušenosti dětí jako hlavní zdroj poznávání. Vzdělávací obsah je realizován především prostřednictvím vycházek, pobytu venku, pozorování, bádání a péče o okolní prostředí.

Učitelé:

- podněcují děti k pozorování přírodních jevů a k hledání souvislostí mezi živou a neživou přírodou,
- umožňují dětem získávat znalosti prožitkem a vlastní zkušeností, např. manipulací s přírodninami, pěstováním rostlin, prací na školní zahradě,
- vedou děti k ochraně životního prostředí prostřednictvím konkrétních činností (třídění odpadu, šetření vody, péče o prostředí třídy a zahrady),
- rozvíjejí odpovědný vztah k přírodě skrze rozhovory, hry, projekty a společné aktivity,
- podporují samostatnost a zodpovědnost dětí při jednoduchých pracovních a pěstitelských činnostech.

Obsahové oblasti:

- **Les, voda, vzduch, půda, zvířata, rostliny**
Poznávání přírodních prvků, jejich funkcí a vzájemných vztahů.
- **Roční období, počasí, koloběh života**
Vnímání proměn v přírodě, sledování cyklů a jejich vlivu na život.
- **Péče o životní prostředí, třídění, šetrnost**
Praktické činnosti vedoucí k ochraně přírody – třídění odpadu, šetření vodou, recyklace.
- **Pěstování, kompostování, školní zahrada**
Přímá zkušenost s růstem, péčí o rostliny, pozorování života v zahradě.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	kód OVU
Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.	DAS-PSP-000-PV1-002
Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody.	DAS-PSP-000-PV1-003

Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.	DAS-PSP-000-PV1-005
Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.	DAS-ZPO-000-PV1-001
Udržuje pořádek v blízkém prostředí.	DAS-ZPO-000-PV1-002
Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.	DAS-ZPO-000-PV1-003
Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit.	DAS-ZPO-000-PV1-004
Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.	DAS-ZPO-000-PV1-005
Respektuje různé formy života.	DAS-ZPO-000-PV1-006
Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.	DAS-BCH-000-PV1-004

6.1.3 Objevuji, tvořím, zkoumám



Smysl a účel:

Podporovat přirozenou zvědavost dětí, jejich chuť objevovat svět kolem sebe a aktivně hledat odpovědi. Rozvíjet tvořivé myšlení, schopnost experimentovat, řešit problémy a využívat vlastní nápady. Vést děti k tomu, aby se nebály zkoušet nové věci, klást otázky a hledat souvislosti.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem ve třídě:

Učitelé vytvářejí prostředí, které podporuje experimentování, tvořivost a aktivní zapojení dětí. Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím badatelských aktivit, tvořivých dílen, pokusů, projektů a praktických úkolů.

Učitelé:

- podněcují děti k objevování nových jevů, k pokládání otázek a hledání vlastních řešení,
- umožňují dětem pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, které podporují tvořivost a experimentování,
- vedou děti k tomu, aby své nápady sdílely, porovnávaly a reflektovaly,
- podporují spolupráci při skupinových projektech a společném řešení problémů,
- rozvíjejí u dětí vytrvalost, zodpovědnost a schopnost dokončit započatou činnost.

Obsahové oblasti:

- **Experimenty, pokusy, bádání**
Pozorování jednoduchých fyzikálních, chemických a přírodních jevů, hledání příčin a následků.
- **Tvořivé činnosti a práce s materiálem**
Manipulace s různými materiály (papír, dřevo, hlína, přírodniny, textil), rozvoj jemné motoriky a tvořivosti.
- **Řešení problémů a projektová práce**
Společné projekty, úkoly vyžadující plánování, spolupráci a hledání strategií.
- **Technika a svět kolem nás**
Seznamování s jednoduchými nástroji, technickými principy a praktickými postupy.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	kód OVU
Rozlišuje pomocí všech smyslů.	DJT-TSB-000-PV1-003
Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel.	DJT-PHJ-000-PV1-004
Zvládá základy grafomotoriky.	DJT-PHJ-000-PV1-005
Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami.	DJT-PZI-000-PV1-002
Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.	DJT-OZD-000-PV1-003
Orientuje se v základních emocích a pocitech.	DJP-SAE-000-PV1-002
Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění.	DJP-SAE-000-PV1-005
Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie.	DJP-MOP-000-PV1-001
Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají.	DJP-MOP-000-PV1-003
Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.	DJP-MOP-000-PV1-005
Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání.	DJP-MOP-000-PV1-006
Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů.	DJP-MOP-000-PV1-008
Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči.	DJP-JAR-000-PV1-001
Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.	DJP-JAR-000-PV1-002
Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.	DJP-JAR-000-PV1-004
Rozpozná rým, rytmitizuje.	DJP-JAR-000-PV1-006
Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.	DJP-JAR-000-PV1-008
Formuluje instrukce a předá je ostatním.	DJP-JAR-000-PV1-009
Rozliší český jazyk od jiných jazyků.	DJP-JAR-000-PV1-010
Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.	DJP-PDO-000-PV1-002
Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.	DJP-PDO-000-PV1-006
Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.	DJP-PMP-000-PV1-001
Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.	DJP-PMP-000-PV1-002
Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.	DJP-PMP-000-PV1-003
Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamenaná ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.	DJP-PMP-000-PV1-004
Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.	DJP-PMP-000-PV1-005
Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.	DJP-PMP-000-PV1-006
Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.	DJP-PMP-000-PV1-008
Přijímá různé sociální role.	DDS-ASO-000-PV1-003
Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.	DDS-ZEH-000-PV1-005
Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.	DDS-SLK-000-PV1-005
Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.	DDS-ZKV-000-PV1-003
Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.	DDS-ZKV-000-PV1-004
Používá reálné nástroje, předměty a náradí při rukodělných činnostech.	DDS-ZKV-000-PV1-005
Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.	DAS-PSP-000-PV1-004
Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.	DAS-BCH-000-PV1-002

6.1.4 Svět plný fantazie, pohybu a her



Smysl a účel:

Podporovat dětskou představivost, tvořivost a radost z pohybu. Rozvíjet schopnost vyjadřovat se prostřednictvím hry, umění a pohybových aktivit. Vést děti k tomu, aby využívaly fantazii při řešení situací, tvořily vlastní nápady a aktivně se zapojovaly do společných her a činností.

Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem ve třídě:

Učitelé vytvářejí prostředí, které podporuje spontánní hru, pohybové vyjádření a tvořivou činnost. Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím dramatických her, výtvarných a hudebních aktivit, pohybových her, příběhů, improvizací a tvořivých projektů.

Učitelé:

- podporují děti v tvořivém vyjadřování pomocí výtvarných, hudebních, dramatických a pohybových prostředků,
- umožňují dětem využívat fantazii při hře, dramatizaci, improvizaci a tvorbě příběhů,
- vedou děti k vyjadřování emocí a prožitků prostřednictvím uměleckých a pohybových aktivit,
- podněcují děti k aktivnímu zapojení do společných her, k rozvoji spolupráce a komunikace,
- vytvářejí prostor pro individuální i skupinovou tvorbu, prezentaci výsledků a sdílení zážitků.

Obsahové oblasti:

- **Příběhy, pohádky, fantazijní svět**
Práce s literárními texty, tvorba vlastních příběhů, dramatizace, improvizace a rolové hry.
- **Výtvarná a hudební tvorba**
Malba, kresba, modelování, práce s barvami a tvary, zpěv, hra na jednoduché nástroje, rytmické činnosti.
- **Pohyb, tanec, rytmus**
Pohybové hry, taneční improvizace, rytmické aktivity, vyjadřování emocí pohybem.
- **Hra jako prostředek poznávání**
Spontánní i řízená hra, tvořivé úkoly, kooperativní hry, rozvoj sociálních dovedností a komunikace.

Očekávaný výsledek učení (OVU)	kód OVU
Zachovává správné držení těla.	DJT-TSB-000-PV1-002
Zvládá základní pohybové dovednosti.	DJT-PHJ-000-PV1-001
Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost.	DJT-PHJ-000-PV1-002
Koordinuje pohyby těla, ruky a oka.	DJT-PHJ-000-PV1-003
Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou.	DJT-PHJ-000-PV1-006
Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.	DJT-PHJ-000-PV1-007
Vyhledává příležitosti k pohybu.	DJT-PHJ-000-PV1-008
Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost.	DJT-FZD-000-PV1-001

Překonává fyzické překážky.	DJT-FZD-000-PV1-002
Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi.	DJP-MOP-000-PV1-002
Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře.	DJP-MOP-000-PV1-009
Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií.	DJP-PFT-000-PV1-001
Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.	DJP-PFT-000-PV1-002
Vypráví jednoduchý děj.	DJP-JAR-000-PV1-007
Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.	DJP-PDO-000-PV1-001
Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.	DJP-PDO-000-PV1-003
Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.	DJP-PDO-000-PV1-004
Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.	DJP-PDO-000-PV1-005
Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.	DJP-PMP-000-PV1-007
Navazuje a udržuje dětská přátelství.	DDS-ASO-000-PV1-005
Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu.	DDS-ZEH-000-PV1-002
Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých.	DDS-ZEH-000-PV1-004
Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.	DDS-ZKV-000-PV1-001
Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.	DDS-ZKV-000-PV1-002

6.2 Způsob práce učitelů se vzdělávacím obsahem na úrovni třídy

Vzdělávací obsah je na úrovni tříd realizován v návaznosti na Školní vzdělávací program a je rozpracováván do konkrétní vzdělávací nabídky s ohledem na věkové, individuální a vývojové potřeby dětí, jejich zájmy a aktuální situaci ve třídě.

Učitelé plánují vzdělávání systematicky a současně flexibilně, na základě pedagogické diagnostiky, průběžného vyhodnocování a podnětů od dětí.

Vzdělávání probíhá převážně formou prožitkového, situačního a činnostního učení. Učitelé vytvářejí podnětné, bezpečné a respektující prostředí, které podporuje aktivní zapojení dětí, jejich samostatnost, tvořivost, spolupráci i vnitřní motivaci k učení.

Vzdělávací obsah je realizován v rámci čtyř vzdělávacích oblastí RVP PV (tělo, pohyb a zdraví; psychika; vztahy a společnost; svět), které jsou v praxi přirozeně propojeny.

Učitelé na úrovni třídy:

- plánují vzdělávací nabídku v návaznosti na integrované bloky a pružně ji upravují,
- zapojují děti do plánování a zohledňují jejich zájmy a podněty,
- zajišťují provázanost vzdělávacích oblastí do smysluplných celků,
- využívají různorodé metody a formy práce (hra, experimentování, projekty, kooperativní činnosti...),
- diferencují vzdělávací nabídku dle individuálních možností a tempa dětí,
- uplatňují principy individualizace a inkluze,
- systematicky sledují pokroky dětí a využívají pedagogickou diagnostiku pro další plánování,

- podporují rozvoj klíčových kompetencí v přirozených situacích,
- vedou děti k samostatnosti, odpovědnosti a aktivní spoluúčasti,
- rozvíjejí komunikační a sociální dovednosti a podporují pozitivní klima ve třídě,
- spolupracují se zákonnými zástupci.

Využití teorie mnohočetných inteligencí H. Gardnera

Při plánování a realizaci vzdělávací nabídky učitelé vědomě využívají **teorii mnohočetných inteligencí H. Gardnera**, která umožňuje respektovat individuální učební styly, silné stránky a zaměření každého dítěte. Vzdělávací nabídka je proto připravována tak, aby zahrnovala různé typy činností odpovídající jednotlivým inteligencím – jazykové, logicko-matematické, prostorové, hudební, tělesně-pohybové, interpersonální, intrapersonální a přírodní.

Gardnerova teorie je v plánování chápána jako **prostředek diferenciací vzdělávací nabídky**. Slouží k tomu, aby každé dítě mělo možnost dosahovat vzdělávacích cílů různými cestami.

Vazba na očekávané výsledky učení (OVU)

Očekávané výsledky učení představují cílovou rovinu vzdělávání. Učitelé vybírají konkrétní OVU v návaznosti na ŠVP tak, aby odpovídaly zaměření realizovaného projektu a současně reflektovaly potřeby a zájmy dětí.

Konkrétní postup plánování

Plánování probíhá cyklicky: **PLÁN – REALIZACE – EVALUACE – ÚPRAVA**

Plánování vždy vychází z pedagogické diagnostiky a aktuálních potřeb a zájmu dětí.

Postup:

1. výběr tématu (s ohledem na zájem dětí);
2. stanovení smyslu a záměru;
3. výběr očekávaných výsledků učení (cca 4–8);
4. tvorba vzdělávací nabídky:
 - prožitkové, situační a činnostní učení,
 - různorodé aktivity reflektující typy inteligencí dle Gardnera,
 - „centra aktivit“ s možností volby;
5. stanovení orientační délky (zpravidla 2–6 týdnů, dle zájmu dětí);
6. evaluace
 - průběžná (týdenní záznamy);
 - závěrečná po ukončení tématu.

Specifika třídy dle § 16 odst. 9

Ve třídě zřízené dle § 16 odst. 9 školského zákona je vzdělávání realizováno s důrazem na individuální přístup, podporu komunikačních schopností a systematické využívání podpůrných opatření.

Učitelé přizpůsobují vzdělávací strategie potřebám dětí, využívají vhodné metody a spolupracují s odborníky. Vzdělávací nabídka je strukturována tak, aby umožňovala zapojení všech dětí a minimalizovala bariéry v učení.

Hodnoticí indikátory

- vzdělávací nabídka je v souladu se ŠVP a stanovenými cíli,
- plánování je systematické a flexibilní,
- činnosti jsou promyšlené, navazující a diferencované,
- vzdělávání probíhá převážně prožitkově a činnostně,
- dochází k propojení vzdělávacích oblastí,
- je využívána pedagogická diagnostika,
- je uplatňována diferenciací i prostřednictvím různých způsobů učení (Gardner),
- děti jsou vedeny k aktivitě, samostatnosti a spoluúčasti,
- ve třídě je pozitivní a bezpečné klima,
- probíhá průběžná evaluace,
- je zajištěna spolupráce s rodiči.

Specifické indikátory (§ 16 odst. 9)

- vzdělávání je individualizované,
- jsou využívána podpůrná opatření,
- je podporován rozvoj komunikace,
- probíhá spolupráce s odborníky,
- dochází k pravidelnému vyhodnocování pokroků,
- prostředí podporuje zapojení všech dětí.

6.3 Další projekty a programy

Mateřská škola Kytíčka dlouhodobě podporuje propojení vzdělávání s praktickými činnostmi, environmentální výchovou, rozvojem kreativity a úzkou spoluprací s komunitou. Do života školky se promítá účast v několika programech a projektech, které obohacují vzdělávací nabídku a přispívají k celkovému rozvoji dětí. Mezi stěžejní oblasti patří především program **Ekoškola**, doplněný o projekty **Mrkvička** a **Recyklohraní**, dále pravidelnou **keramickou tvorbu**, **logopedickou podporu** a **spolupráci s dobrovolníky**.

6.3.1 Program Ekoškola

Mateřská škola Kytíčka se aktivně účastní mezinárodního programu **Ekoškola**, jehož cílem je podporovat u dětí i dospělých ohleduplné chování k životnímu prostředí a snižovat ekologickou stopu školy.

Program je postaven na posilování spolupráce, samostatnosti dětí, kritického myšlení a odpovědnosti za plnění společně stanovených úkolů.

Děti se v průběhu programu učí aktivně přemýšlet o světě kolem sebe, podílet se na rozhodování, hledat řešení problémů a chápat širší souvislosti. Významnou roli hraje rozvoj vztahu k přírodě a zvyšování environmentální senzitivity – tedy zlepšování schopnosti vnímat a efektivně reagovat na prostředí.

Program pracuje s metodikou Sedmi kroků, které tvoří základní strukturu dlouhodobé práce celé školy:

Sedm kroků EKOŠKOLY

1. Ekotým

Ekotým je klíčovou součástí programu. V MŠ Kytíčka ho tvoří děti různého věku, pedagogové, rodiče a provozní zaměstnanci. Ekotým společně plánuje, koordinuje a vyhodnocuje jednotlivé aktivity a naplňuje principy programu Ekoškola. Děti se učí argumentovat, navrhopvat změny a společně rozhodovat.

2. Analýza

Analýza školy umožňuje zjistit, jak si školka stojí v jednotlivých environmentálních tématech. Děti spolu s pedagogy pátrají po silných a slabých stránkách školního prostředí, sledují provozní návyky, třídění odpadu, nakládání s vodou, péči o zahradu či původ potravin.

3. Plán činností

Plán vzniká na základě výsledků analýzy. Ekotým stanovuje konkrétní cíle a navrhuje kroky vedoucí ke zlepšení. Děti se podílejí na plánování i organizaci jednotlivých aktivit. Součástí plánu je také návrh způsobů, jak budou dosažené úkoly vyhodnocovány.

4. Sledování a vyhodnocování

Děti i pedagogové pravidelně sledují, jak se daří naplňovat naplánované cíle. Děti si osvojují dovednost hodnotit svou práci, pozorovat změny, identifikovat úspěchy i příčiny případných neúspěchů.

5. Environmentální výchova ve výuce

Obsah environmentální výchovy prolíná každodenní činností školy. Děti se seznamují s otázkami, které řeší v analýze a plánu a učí se chápat jejich smysl. Témata environmentální výchovy jsou zařazována do běžných činností, projektových dnů, vycházek a her.

6. Informování a spolupráce

Škola pravidelně informuje o průběhu programu děti, rodiče i širší komunitu. Podporuje vzájemnou spolupráci, zve rodiče ke společným akcím a umožňuje zapojení veřejnosti do aktivit Ekoškoly. Transparentní komunikace posiluje pocit sounáležitosti a umožňuje spolupráci napříč komunitou.

7. Ekokodex

Ekokodex představuje hodnoty, zásady a pravidla, ke kterým se škola hlásí. Je výsledkem společné tvorby dětí i dospělých. Ekokodex slouží jako návod, jak se chovat ohleduplně k životnímu prostředí a jak podporovat udržitelný provoz školky. Pravidelně jej aktualizujeme podle vývoje programu.

Témata programu Ekoškola:

Program pracuje se čtyřmi základními tematickými oblastmi:

1. Odpady

Děti se učí minimalizovat vznik odpadu, správně třídit a hledat způsoby, jak lze materiály využít při hrách nebo tvoření. Aktivně se podílejí na označování košů, vyhodnocují třídění odpadu ve školce, navrhuje zlepšení a připravují informační materiály pro rodiče.

2. Jídlo

V rámci tohoto tématu se děti učí o zdravém stravování, zodpovědné spotřebě a původu potravin. Zkoumají, které potraviny pocházejí z blízkého okolí, zakládají školkové záhonky a podílejí se na pěstování zeleniny a bylinek. Rozvíjí se povědomí o sezónnosti a udržitelnosti.

3. Prostředí školky

Děti poznávají prostředí školy a zahrady, zjišťují, z čeho jsou vyrobeny hračky a pomůcky, sledují péči o zeleň a samy přispívají k úpravám. Vyjadřují své názory na podobu prostředí, navrhuje změny a aktivně se zapojují do jejich realizace.

4. Voda

Děti si osvojují zásady šetrného nakládání s vodou, zkoumají význam vody a různé způsoby jejího využití. Seznamují se s cestou vody od zdroje do domácností a školky a s metodami úsporného zacházení s vodou. Učí se rozlišovat balenou a kohoutkovou vodu a hledají způsoby, jak ve školce vodou šetřit.

6.3.2 Projekt MRKVIČKA

MŠ Kytíčka je zapojena do celostátního programu **MRKVIČKA – Malý rádce kvalitní ekologické výchovy pro mateřské školy**, který podporuje environmentální výchovu v mateřských školách. Program nabízí metodickou podporu, inspiraci k aktivitám a propojuje jednotlivé mateřské školy v oblasti ekologicky orientovaného vzdělávání.

6.3.3 Projekt Recyklohraní

Školka se účastní recyklačního programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět, který rozvíjí povědomí dětí o třídění odpadu, recyklaci a odpovědném zacházení s materiály. Děti se zapojují do sběrových akcí, tematických her a vzdělávacích aktivit, které podporují pochopení důležitosti správného nakládání s odpady.

6.3.4 Keramika v MŠ

Mateřská škola disponuje vlastní keramickou pecí a nabízí dětem možnost pravidelné **keramické tvorby**.

Práce s hlínou podporuje rozvoj jemné motoriky, fantazie, estetického cítění i trpělivosti. Děti si osvojují různé techniky modelování, učí se základy práce s přírodním materiálem a mají radost z kvalitního výsledku, který vznikne po výpalu v peci.

6.3.5 Logopedická podpora

Součástí školy je speciální třída zaměřená na děti s narušenou komunikační schopností, jejíž pedagogové poskytují také podporu dětem z běžných tříd. Dle individuálních potřeb pracují s dětmi na rozvoji řeči, artikulaci, slovní zásobě a komunikačních dovednostech.

Spolupráce probíhá pravidelně a zohledňuje doporučení odborných logopedů a potřeby jednotlivých dětí. Cílem programu je předcházet obtížím v řeči, podporovat správný vývoj komunikace a posilovat sebevědomí dětí při vyjadřování.

6.3.6 Spolupráce s Dobrovolnickým centrem Koalice nevládek Pardubicka (KONEP)

MŠ Kytička dlouhodobě spolupracuje s **KONEP**. Do školky pravidelně docházejí dobrovolníci – většinou senioři, kteří pomáhají dětem při každodenních činnostech, čtou pohádky, zapojují se do her a přispívají k mezigeneračnímu setkávání. Tato spolupráce obohacuje děti o přirozený kontakt se starší generací, rozvíjí empatii a podporuje komunitní charakter školky.

7. Plán autoevaluace

7.1 Oblasti autoevaluace mateřské školy

Autoevaluace mateřské školy je proces systematického a pravidelného hodnocení kvality vzdělávací činnosti, podmínek vzdělávání i způsobu řízení školy. Zaměřuje se na identifikaci silných stránek, které je vhodné dále rozvíjet, i na oblasti, v nichž je žádoucí zlepšení nebo změna.

Výsledky autoevaluace slouží jako důležitý podklad pro plánování dalšího rozvoje mateřské školy, tvorbu strategických i krátkodobých cílů a zvyšování kvality předškolního vzdělávání. Současně přispívají k profesnímu růstu pedagogických pracovníků a ke zkvalitnění spolupráce s rodiči i širší veřejností.

S ohledem na velikost školy, skladbu tříd (včetně třídy zřízené dle § 16 školského zákona), personální zajištění a provoz školní jídelny jsou stanoveny tyto oblasti autoevaluace:

7.1.1 Kvalita vzdělávacího procesu

Cíle:

- Zhodnotit využívání aktivizujících metod a forem práce.

- Ověřit respektování individuálních potřeb dětí.
- Posoudit směřování k OVU – očekávaných výsledkům učení v praxi.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Hospitace ředitelkou (cca 2× ročně na učitelku).
- Vzájemné hospitace (min. 2× ročně).
- Analýza třídního plánování (průběžně a na konci každého projektu dotazník).
- Pedagogická diagnostika (průběžně).
- Písemná sebereflexe učitelek (závěr školního roku).

Odpovědnost:

- Ředitelka;
- Učitelky.

Indikátory kvality:

- Děti mají každodenně možnost volby činností a aktivně se účastní plánování.
- V plánování jsou zohledněny individuální potřeby vyplývající z pedagogického diagnostikování.
- Učitelky využívají různorodé metody (min. několik typů týdně).
- Sebereflexe obsahuje konkrétní závěry pro další práci.

7.1.2 Výsledky vzdělávání dětí

Cíle:

- Sledovat individuální pokrok dítěte;
- Využívat výsledky pro další plánování.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Pedagogická diagnostika (průběžně).
- Vedení portfolií dětí (průběžně).
- Strukturované pozorování a zápisky z něj (průběžně).
- Tripartitní setkávání s rodiči (minimálně 1x za rok).

Odpovědnost:

- Učitelky.

Indikátory kvality:

- Každé dítě má kvalitní záznamy o svém pokroku podložené fotodokumentací.
- Pokrok dítěte je doložitelný obsahem portfolia a diagnostiky.
- Zjištění se promítají do plánování.
- Probíhá min. 1 tripartitní setkání ročně se zák. zástupci každého dítěte.

7.1.3 Personální podmínky a profesní rozvoj

Cíle:

- Zhodnotit kvalifikaci zaměstnanců.
- Podpořit profesní růst.
- Posílit spolupráci v týmu.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Sebehodnocení zaměstnanců (průběžně a na konci školního roku v dotazníku).
- Hodnotící rozhovory (minimálně 1× ročně).
- Funkční a realizovatelný plán DVPP a jeho vyhodnocení na konci školního roku.
- Hospitace (cca 2× ročně na učitelku) a vzájemné hospitace (min. 2× ročně).

Odpovědnost:

- Ředitelka;
- Všichni zaměstnanci.

Indikátory kvality:

- Každý ped. zaměstnanec pracuje během roku na svém profesním portfoliu, do kterého zapadá absolvované DVPP.
- Sdílení zkušeností na poradách a mailem.
- Aktivní účast na týmové spolupráci.
- Schopnost reflexe vlastní práce.

7.1.4 Materiální, prostorové a technické podmínky

Cíle:

- Posoudit bezpečnost a funkčnost prostředí.
- Zajistit dostupnost pomůcek.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Kontroly BOZP (min. 2× ročně);
- Inventarizace (průběžně a na konci kalendářního roku);
- Fotodokumentace tříd (průběžně);
- Analýza potřeb (průběžně a na konci školního roku).

Odpovědnost:

- Ředitelka;
- Učitelky;
- Provozní zaměstnanci.

Indikátory kvality:

- Prostředí je bezpečné a estetické.
- Pomůcky jsou dostupné dětem.
- Vybavení odpovídá věku a potřebám.
- Nejsou evidovány závažné závady, všechny závady se řeší bez odkladu.

7.1.5 Organizace provozu a řízení školy

Cíle:

- Ověřit efektivitu řízení.
- Zajistit funkční komunikaci.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Porady (operativní každý týden, velké minimálně 4x za rok).
- Kontrola dokumentace (průběžně).
- Sebehodnocení vedení (1x za rok).
- Dotazník zaměstnanců (1x za rok).

Odpovědnost:

- Ředitelka;
- Učitelky.

Indikátory kvality:

- Jasně stanovené kompetence.
- Včasné předávání informací.
- Přehledná a aktuální dokumentace.
- Plynulý chod školy.

7.1.6 Spolupráce se zákonnými zástupci

Cíle:

- Zjistit spokojenost rodičů.
- Podpořit jejich zapojení.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Dotazníky (1x ročně).
- Třídní schůzky (min. 1x ročně).
- Tripartitní konzultace (min. 1x ročně).
- Rozhovory (průběžně).

Odpovědnost:

- Ředitelka;
- Učitelky.

Indikátory kvality:

- Min. 60 % návratnost dotazníků.
- Rodiče jsou informováni.
- Aktivní účast na akcích.
- Vzájemná důvěra a spokojenost.

7.1.7 Školní stravování

Cíle:

- Ověřit kvalitu a pestrost stravy.
- Zhodnotit organizaci stravování.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Kontrola jídelníčků (měsíčně).
- Spotřební koš (měsíčně).
- Pozorování stolování (průběžně).
- Dotazníky rodičů (1x za rok).

Odpovědnost:

- Vedoucí ŠJ;
- Ředitelka;
- Učitelky.

Indikátory kvality:

- Dodržení zásad zdravé výživy.
- Pestrost jídelníčku.
- Dostatek času na jídlo.
- Pitný režim zajištěn celý den.

7.1.8 Klima školy a bezpečné prostředí

Cíle:

- Posoudit vztahy a atmosféru.
- Ověřit míru bezpečí.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Pozorování (průběžně).
- Rozhovory s dětmi (průběžně).
- Evidence úrazovosti (1x za rok).
- Dotazníky rodičů (1x za rok).

Odpovědnost:

- Všichni zaměstnanci

Indikátory kvality:

- Nízká úrazovost.
- Všichni se cítí bezpečně.
- Probíhá výhradně respektující komunikace.
- Přátelské vztahy ve třídách.

7.1.9 Spolupráce s partnery a prezentace školy

Cíle:

- Zhodnotit přínos spolupráce.
- Posílit prezentaci školy.

Metody a nástroje, termíny a frekvence:

- Vyhodnocení akcí (po každé akci zpětná vazba organizátorům a vedení).
- Web školy (průběžná aktualizace).
- Fotodokumentace (průběžně z každé akce a dle potřeby ve třídách).

Odpovědnost:

- Ředitelka;
- Učitelky.

Indikátory kvality:

- Pravidelně aktualizovaný web.
- Pozitivní zpětná vazba od rodičů, zřizovatele a kontrol.
- Akce mají vzdělávací přínos.

7.2 Autoevaluační plán MŠ Kytička – shrnutí

Oblast autoevaluace	Cíle autoevaluace	Metody a nástroje, termíny a frekvence	Odpovědnost	Indikátory kvality
Kvalita vzdělávacího procesu	Zhodnotit využívání aktivizujících metod; ověřit respektování individuálních potřeb; posoudit směřování k OVU	Hospitace (2× ročně); vzájemné hospitace (2× ročně); analýza plánování (průběžně); diagnostika; sebereflexe	Ředitelka, učitelky	Volba činností; zapojení dětí; individuální přístup; pestré metody; sebereflexe
Výsledky vzdělávání dětí	Sledovat pokrok; využívat výsledky	Diagnostika; portfolia; pozorování; tripartity	Učitelky	Dokladovaný pokrok; využití v plánování; tripartity
Personální podmínky	Zhodnotit kvalifikaci; podpořit růst	Sebehodnocení; rozhovory; DVPP; hospitace	Ředitelka, zaměstnanci	Profesní rozvoj; sdílení; spolupráce
Materiální podmínky	Posoudit bezpečnost a vybavení	BOZP kontroly; inventarizace; analýza	Ředitelka, zaměstnanci	Bezpečnost; dostupné pomůcky; funkčnost
Řízení školy	Ověřit efektivitu řízení	Porady; kontrola dokumentace; dotazníky	Ředitelka	Funkční komunikace; plynulý chod
Spolupráce s rodiči	Zjistit spokojenost	Dotazníky; schůzky; konzultace	Ředitelka, učitelky	Informovanost; důvěra
Školní stravování	Ověřit kvalitu stravy	Kontrola jídelníčků; pozorování	Vedoucí ŠJ	Pestrost; zdravá výživa
Klima školy	Posoudit vztahy a bezpečí	Pozorování; evidence úrazů	Všichni	Bezpečné prostředí; dobré vztahy
Spolupráce s partnery	Zhodnotit přínos	Vyhodnocení akcí; web	Ředitelka	Pozitivní obraz školy

8. Závěr

Školní vzdělávací program mateřské školy Kytíčka vyjadřuje směřování školy k vytváření podnětného, bezpečného a vstřícného prostředí, ve kterém se děti mohou přirozeně rozvíjet s ohledem na své individuální potřeby a možnosti.

Škola klade důraz na kvalitní vzdělávání, podporu samostatnosti, spolupráci a rozvoj pozitivních sociálních vztahů. Pravidelná autoevaluace přispívá k neustálému zkvalitňování práce školy a naplňování stanovených cílů, aby MŠ Kytíčka byla místem radostného dětství i kvalitního předškolního vzdělávání.

